

ด่วนที่สุด

ที่ กษ ๑๐๑๑/๓๙๗๘

พ. ๙

เรื่อง เสนอ พิจารณา

เรื่องที่ ๙

สจ. 4223

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ถนนราชดำเนินนอก กทม ๑๐๒๐๐

๑๕ มิถุนายน ๒๕๕๓

สจ. 5/409.
๙ มิ.ย. ๕๓.
16-30 H.

เรื่อง ขออนุมัติดำเนินการโครงการส่งเสริมการผลิตเพื่อบริโภคและเสริมรายได้ในครัวเรือน

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

จัดเข้าวาระ 15 มิ.ย. 2553

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการส่งเสริมการผลิตเพื่อบริโภคและเสริมรายได้ในครัวเรือน

ด้วยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ขอเสนอเรื่อง โครงการส่งเสริมการผลิตเพื่อบริโภคและเสริมรายได้ในครัวเรือน มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑๑)

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ จากภัยพิบัติด้านการเกษตร ปี ๒๕๕๓ ที่ก่อให้เกิดภาวะแห้งแล้งเป็นเวลานาน ส่งผลให้ปริมาณน้ำในเขื่อนทุกเขื่อนเหลืออยู่น้อยมาก ไม่สามารถส่งไปสนับสนุนการทำนาปีตอนต้นฤดูฝนในเขตโครงการชลประทานทุกโครงการที่รับน้ำจากเขื่อน นอกจากนั้นภาวะแห้งแล้งยังส่งผลกระทบต่อเกษตรกรที่อยู่นอกเขตชลประทาน ก็ไม่สามารถทำการเกษตรได้เช่นกัน

๑.๒ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กำหนดมาตรการแก้ไขปัญหาภัยแล้งโดยประกาศขอความร่วมมือเกษตรกรเลื่อนทำนาปีจากปกติช่วงเดือนพฤษภาคม ๒๕๕๓ เป็นประมาณกลางเดือนกรกฎาคม ๒๕๕๓ และจัดทำโครงการส่งเสริมการผลิตเพื่อบริโภคและเสริมรายได้ในครัวเรือน ช่วยเหลือเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบ

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

เนื่องจากภาวะแห้งแล้งที่ติดต่อกันเป็นระยะเวลานาน ทำให้น้ำในเขื่อนและแหล่งน้ำอื่น ๆ มีปริมาณลดน้อยลง ไม่สามารถส่งน้ำจากเขื่อนและแหล่งน้ำอื่น ๆ ไปสนับสนุนการทำนาปีตอนต้นฤดูฝนนี้ได้ ทำให้เกษตรกรมีความเสี่ยงที่จะได้รับความเสียหายตามมา ส่งผลให้รายได้ของเกษตรกรลดลง และอาจทำให้ปริมาณน้ำเพื่อการอุปโภคและบริโภคขาดแคลน เกิดความเปลี่ยนแปลงระบบนิเวศในพื้นที่ลุ่มน้ำ สร้างความเสียหายต่อเศรษฐกิจรวมของประเทศ จึงมีความจำเป็นต้องมีการดำเนินการจัดทำโครงการส่งเสริมการผลิตเพื่อบริโภคและเสริมรายได้ในครัวเรือน เพื่อให้เกษตรกรมีกิจกรรมทดแทนในช่วงเลื่อนการทำนาปีออกไป

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จึงได้พิจารณาว่า หากไม่จัดทำโครงการช่วยเหลือเพื่อลดรายจ่ายของเกษตรกร จะก่อให้เกิดความเดือดร้อน และไม่มีแรงจูงใจให้เกษตรกรร่วมมือกับมาตรการแก้ไขปัญหายั่งยืนของรัฐบาล

๔. สารสำคัญ/ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

โครงการส่งเสริมการผลิตเพื่อบริโภคและเสริมรายได้ในครัวเรือน มีสาระสำคัญดังนี้

๔.๑ หลักการและเหตุผล

จากสถานะฝนแล้งเนื่องจากปรากฏการณ์เอลนีโญทำให้ปริมาณน้ำฝนลดลง ปริมาณน้ำในแหล่งน้ำธรรมชาติและเขื่อนเก็บน้ำมีปริมาณน้อยซึ่งอยู่ในภาวะวิกฤต เกิดความแห้งแล้งโดยทั่วไป ทำให้ประชาชนและเกษตรกรได้รับความเดือดร้อน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเกษตรกรผู้ปลูกข้าว ประกอบกับนโยบายการประกันรายได้แก่เกษตรกรของรัฐบาล ทำให้เกษตรกรผู้ปลูกข้าวมีรายได้สูงขึ้น จึงเป็นแรงจูงใจให้เกษตรกรขยายพื้นที่การเพาะปลูกเพิ่มขึ้น ส่งผลให้ ความต้องการใช้น้ำในการปลูกข้าวสูงตามขึ้นด้วย จึงเป็นปัจจัยเร่งให้ปัญหาการขาดแคลนน้ำอุปโภคบริโภคจากแหล่งน้ำธรรมชาติรุนแรงเช่นกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งปริมาณน้ำในเขื่อนไม่สามารถส่งน้ำไปสนับสนุนการทำนาปีต้นฤดูฝนปีนี้ได้ นอกจากนั้นยังมีผลกระทบต่อความต้องการใช้น้ำเพื่ออุปโภคบริโภคของประชาชนทั่วไปทั้งประเทศ รวมทั้งกิจกรรมอื่นๆ ที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตของประชาชนทั่วไป ด้วยเหตุดังกล่าว กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จึงมีนโยบายและประกาศให้เกษตรกรเลื่อนการทำนาปี ๒๕๕๓ จากฤดูปกติในเดือนพฤษภาคมออกไปจนกว่าจะเริ่มมีฝนตกชุก และมีปริมาณน้ำเพียงพอต่อการเพาะปลูกถึงกลางเดือนกรกฎาคม ๒๕๕๓ โดยให้เลื่อนการทำนาทั้งในเขตชลประทานซึ่งจะช่วยลดการใช้น้ำในเขื่อนและนอกเขตชลประทานซึ่งอาจจะได้รับความเสียหายหากทำการปลูกข้าวใน ช่วงที่ยังมีน้ำฝนไม่เพียงพอ การดำเนินการตามนโยบายดังกล่าว นอกจากจะป้องกันความเสียหายของเกษตรกรแล้ว ยังทำให้มีปริมาณน้ำสำหรับใช้ในด้านอื่น ๆ ซึ่งถือเป็นประโยชน์โดยรวม

จากสภาพปัญหาดังกล่าว กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ตระหนักถึงความเดือดร้อนของเกษตรกรจากการเลื่อนการทำนา จึงได้มอบหมายให้กรมส่งเสริมการเกษตรจัดทำโครงการส่งเสริมการผลิตเพื่อบริโภคและเสริมรายได้ในครัวเรือน ซึ่งจะช่วยสร้างงานให้เกษตรกรในช่วงที่รอการทำนา ทำให้มีการผลิตอาหารบริโภคในครัวเรือน ซึ่งนอกจากจะช่วยลดรายจ่ายในครัวเรือนแล้วยังสร้างเป็นรายได้เสริมอีกทางหนึ่ง

๔.๒ วัตถุประสงค์

๔.๒.๑ เพื่อให้เกษตรกรเลื่อนการปลูกข้าวนาปี ๒๕๕๓ ออกไปหลังวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๓

๔.๒.๒ เพื่อให้เกษตรกรมีอาหารสำหรับบริโภคและใช้ในครัวเรือน รวมทั้งสร้างรายได้เสริม

๔.๓ เป้าหมายดำเนินการ

เกษตรกรที่ยังไม่ทำการปลูกข้าวทั้งในเขตชลประทานและนอกเขตชลประทาน จำนวนประมาณ ๑ ล้านครัวเรือน ในพื้นที่ ๖๒ จังหวัด

๔.๔ กิจกรรมและวิธีดำเนินงาน

๔.๔.๑ การส่งเสริมกิจกรรมการเกษตร

๑) ประชุมชี้แจงโครงการและเสนอกิจกรรมทางเลือกแก่เกษตรกร รวมถึงการรับสมัครเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ และให้เกษตรกรเลือกกิจกรรมโดยสามารถเลือกได้มากกว่า ๑ กิจกรรม ซึ่งเกษตรกรที่จะเข้าร่วมโครงการได้ต้องมีคุณสมบัติดังนี้

๑.๑) เป็นเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนเกษตรกรของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๑.๒) เคยทำนาปี ๒๕๕๒ และจะทำนาปี ๒๕๕๓

๑.๓) สมัครงใจที่จะเลื่อนการปลูกข้าวในทุกแปลงไปถึงวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๓

๑.๔) ต้องไม่มีพื้นที่นาที่มีข้าวปลูกอยู่ในวันสมัครเข้าร่วมโครงการ

๒) เกษตรกรดำเนินการตามกิจกรรมที่เลือกโดยจัดหาปัจจัยการผลิตเอง และเก็บหลักฐาน การจัดซื้อปัจจัยการผลิตเพื่อนำมาเบิกเงินจากโครงการ

๓) สนับสนุนงบประมาณให้เกษตรกร (นำหลักฐานมาเบิกจากโครงการ) ในวงเงินรวมทุกกิจกรรม จำนวน ๑,๐๐๐ บาท ต่อครัวเรือน

๔) ทำประชาคมเพื่อให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการรับรองคุณสมบัติของเกษตรกร และทำการตรวจสอบ และรับรองผลการเลื่อนการปลูกข้าวในปี ๒๕๕๓ ของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ ซึ่งหากพบเกษตรกรที่ไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขโครงการ คือ มีการปลูกข้าวก่อนวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๓ จะต้องถูกถอนสิทธิ์ในการเข้าร่วมโครงการ และต้องคืนเงินให้กับโครงการ ทั้งนี้ การจัดทำประชาคมดำเนินการโดยคณะกรรมการระดับหมู่บ้าน ซึ่งประกอบด้วย

(๑) ผู้ใหญ่บ้าน หรือ ผู้แทนคณะกรรมการหมู่บ้าน ประธานกรรมการ

(๒) ผู้แทน อปท. ในหมู่บ้าน กรรมการ

(๓) ผู้แทนคณะกรรมการบริหารศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลในหมู่บ้าน กรรมการ

(๔) เกษตรหมู่บ้าน กรรมการ

(๕) เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรผู้รับผิดชอบตำบล เลขาธิการ

๔.๔.๒ การสนับสนุนการดำเนินงานและบริหารจัดการโครงการ โดย

๑) จัดทำคู่มือการดำเนินงานโครงการ และเอกสารทางเลือกกิจกรรม

๒) รณรงค์ให้เกษตรกรเข้าร่วมโครงการและเลื่อนการทำนาปี ๒๕๕๓

๓) บริหารจัดการโครงการ เช่น การติดตามประเมินผล การประชุม

ชี้แจงเจ้าหน้าที่ระดับต่าง ๆ

๕. รายงานการวิเคราะห์หรือศึกษาตามกฎหมาย มติคณะรัฐมนตรีหรือคำสั่งใด ๆ (ไม่มี)

๖. ผลกระทบ

หากไม่ดำเนินการโครงการส่งเสริมการผลิตเพื่อบริโภคและเสริมรายได้ในครัวเรือน เพื่อทดแทนรายได้และลดรายจ่ายของเกษตรกร จะก่อให้เกิดความเดือดร้อน และมีผลกระทบต่อความร่วมมือของเกษตรกรกับมาตรการแก้ไขปัญหาภัยแล้งในภาพรวมของประเทศ

๗. ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา

จากงบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๓ งบกลาง รายการเงินสำรองจ่าย เพื่อกรณีฉุกเฉิน ในวงเงิน ๑,๐๓๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งพันสามสิบล้านบาทถ้วน)

๘. ความเห็นหรือความเห็นชอบ/อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
(ไม่มี)

๙. ข้อกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง
(ไม่มี)

๑๐. ข้อเสนอของส่วนราชการ

๑๐.๑ อนุมัติดำเนินงานโครงการส่งเสริมการผลิตเพื่อบริโภคและเสริมรายได้ในครัวเรือน และให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยกรมส่งเสริมการเกษตรเป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินการ

๑๐.๒ อนุมัติงบประมาณดำเนินงานโครงการส่งเสริมการผลิตเพื่อบริโภคและเสริมรายได้ในครัวเรือน จำนวน ๑,๐๓๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งพันสามสิบล้านบาทถ้วน) จากงบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๓ งบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีในวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๕๓ ด้วยจักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายธีระ วงศ์สมุทร)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กรมส่งเสริมการเกษตร

โทร. ๐ ๒๙๔๐ ๖๐๕๑

โทรสาร ๐ ๒๙๔๐ ๖๐๕๕

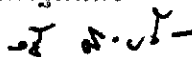
E-mail agritech๔๓@doae.go.th

อนุมัติ

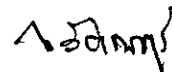

(นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ)

นายกรัฐมนตรี

ทราบเรียน นรม. ผ่าน รอง นรม. (นค.๓.๕๓๔) พ.ศ.๒๕๕๓
..... ร.๓๐.๐๐.....แจ้งว่าเป็นเรื่องที่มีความจำเป็น
เร่งด่วน ตาม ม. ๑ แห่ง พรฎ. ว่าด้วยการเสนอเรื่องฯ และขอ
นำเสนอ ครม. เป็นวาระจรในวันที่ 15 มิ.ย. ๕๓
หากเห็นชอบด้วย ขอให้โปรดอนุมัติให้เสนอ ครม. พิจารณา
เป็นวาระจร ตามที่ ร.๓๐.๐๐.....เสนอ

(นายโกศล วิษิตธนาฤกษ์)

รองเลขาธิการคณะรัฐมนตรี รักษาการแทน

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี